

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DR. MED. H. P. B. BARFOD'S

70 AARS FØDSELSDAG

14. SEPTEMBER 1913

**Dr. med. H. P. B. BARFOD'S
70 AARS FØDSELSDAG**

MINDEBLADE

OM

DR. MED.

H. P. B. BARFOD'S

70 AARS FØDSELSDAG

DEN 14. SEPTEMBER 1913

SAMLEDE

AF

OLAF O. BARFOD

KØBENHAVN

OLAF O. BARFOD & CO.S FORLAG

1913

KIHLS BOGTRYKKERI — KØBENHAVN

Dr. med. H. P. B. Barfod,
R. af D., DM., R. af S. N., S. V., N. St. O.

*For at bevare Mindet om den enstemmige
Anerkendelse og varme Hyldest, der til vor inder-
lige Glæde blev Fader til Del paa hans 70 Aars
Fødselsdag, har jeg samlet de efterfølgende Blade.*

*Gud give os, hans Børn og Børnebørn, at
vandre i hans smukke Spor!*

*Den 18. Oktober 1913,
Hundredaarsdagen for Bedstemoders Fødsel.*

OLAF O. BARFOD.

»Der er Slægter med ædle Navne, der ere som en Kjæde, i hvilken det ene Led føier sig til det andet, og hvert af dem har den Opgave at vedligeholde og fortsætte Slægtens ædle Traditioner.«

G. Schepelern.

H. P. B. BARFOD.

I.

Dr. med. *H. P. B. Barfod*, der den 14. September fylder Støvets Aar, ikke blot stammer fra en god Slægt, men har gennem sit lange, arbejdsrige Liv husket sine Forpligtelser mod Slægten og gjort dens Traditioner Ære.

Han er ældste Søn af Historikeren og Politikeren *Frederik Barfod* og dennes Hustru Emilie, født Birkedal, — en Søster til Vilh. Birkedal, og han blev kaldt op efter sin Farfader, Provst og Seminarieførstander Hans Peter Barfod, vel nok den betydeligste af de henved hundrede Præster, der her i Norden har baaret Navnet Barfod.

»Da min ældste Søn, Hans Peter, var født«, skriver *Frederik Barfod*, »var det, næst Tak til Gud, min første umiddelbare Tanke og Følelse, at det nu vilde være mig lettere at dø end nogen Sinde tidligere; thi, saa længe han levede, vilde jeg dog ikke helt dø og min Gerning ikke heller«.

Det barfodske Hjem var i timelig Henseende fattigt, men til Gengæld var det i aandelig For-

stand rigt og lyst. Det var ikke blot Hjemstedet for gammel Kristentro og Fromhed, men der var i dette Hjem aabne Sind for alt skønt og ædelt i Tiden, og Alvor og Skæmt fulgtes smukt ad.

Dr. Barfod kan gøre Kingos Ord:

»Jeg har lært min Gud at kende
fra mit første Barnesvøb —«

til sine. Om den Alvor og Inderlighed, hvormed han alt i Barneaarene havde tilegnet sig sin Fædrenetro, har hans Fader opbevaret et rørende Træk: »Det var i et af mit Livs mørkeste Øjeblikke, at min ældste, fjortenaarige Søn tilhviskede mig: »Alt staar i Guds Faderhaand«, tilhviskede mig det saaledes, at jeg aldrig kan glemme det«.

Det var imidlertid ikke blot i Troens Vidunderland, Forældrene indførte den lille Dreng, de lukkede ogsaa Digtningens Billedverden og Sagas Mindehal op for ham. Naar Kærligheden til Folk og Land gaar som den røde Traad gennem hans Livsvirke, skyldes det sikkert den kyndige og aandfulde Vejledning, han fik i Fædrelandets Historie af sin Fader.

I Hjemmet, hvor mange af Tidens bedste Mænd og Kvinder mødtes, hylledes Grundtvigs Skoletanker; al tvungen Skolegang betragtedes som »den visse Død«. Undervisningen bevarede derfor et frit Præg, — men dette hindrede ikke, at der blev læst med Flid og Alvor, og at de

Kundskaber, Børnene tilegnede sig, var grundige og solide.

Man kan skønne dette af, at da H. P. Barfod i Syttenaarsalderen besluttede sig til at tage Studentereksamen, behøvede han kun et Par Aars planmæssig Undervisning for at naa sit Maal.

Samme Aar blev han forlovet, og naar han valgte at studere Medicin, var det nærmest under Paavirkning af hende, med hvem han har levet et saare harmonisk og lykkeligt Ægteskab.

Allerede som Rus udsendte han i Anledning af Kongens Død sin første Bog: »Kong Frederik VII's Sangkrønike«, en Samling Digte, valgt med megen Smag, til og om Kongen, med det Formaal »at give Nutid og Eftertid en samlet Udtalelse af det danske Folk om dets folkelige og frisindede Konge«. Overskuddet gik til den Rytterstatue af Kongen, der nu findes paa Kristiansborg Slotsplads.

I 1864 gjorde han Tjeneste som frivillig Læge-assistent, og i 1870 blev han medicinsk Kandidat.

Han nedsatte sig som Læge paa Frederiksberg og viste her paa mange Maader sin Interesse for Lægevidenskaben, var knyttet til mange Institutioner og Foreninger, men vi forbigaar alt dette og nøjes med at betone, at Dr. Barfod var Idealet af en *Huslæge* i god, gammeldags Forstand. Hans solide Kundskaber og praktiske Dygtighed, hans fine og milde Personlighed gjorde ham til Hjemmenes trofaste Ven, som blev taget med

paa Raad ogsaa i Spørgsmaal, der ikke angik Sundhed og Sygdom. Selv har han i en Sang til en ældre Kollega givet sin Opfattelse af en Læges Gerning følgende smukke Udtryk:

Med Hjælp og Trøst en Læge maa
ved Dag og Nat til Rede staa, —
skønt fri, en Tjeners er hans Kaar
op under hvide Haar.
Han jager, som han maa og bør,
al Egenkærlighed paa Dør,
og Livet bli'r ham ikke tungt,
men glæderigt og ungt.

Han kan ej puste Liv i Død,
ej Flamme i den slukte Glød,
dog lægte han vel mange Saar
i Livets Høst og Vaar.
Og Glæde greb hans Sjæl og Sind,
naar Roser han paa blege Kind
fik Naade til at lokke frem
til Fryd for mangt et Hjem.

De, der har haft Dr. Barfod til Huslæge, vil kunne bevidne, at hans Virke her paa det nøjeste svarer til hans Vers. Ved Dag og Nat var han til Rede med sin Hjælp og Trøst, begyndte som Læge, endte som Ven, og var undertiden Sjælesørger tillige.

* * *

Efter sin Fader, der elskede sit Land saa højt, at han »græd ved Danmarks Smærte og

sang, naar Danmark sang«, har Dr. Barfod taget i Arv: en dyb Kærlighed til Folk, Fædreland og Modersmaal og en levende Sans for Fædrelandets Historie og Literatur. — Han har selv en Gang udtalt, at Saxo, Grundtvig, Barfod og Ingemann var hans »Ungdoms kæreste Forfattere«.

Af dette Firkløver er hans Fader sikkert den, til hvem han staar i den største Gæld, og gennem sine Fortællinger af Fædrelandets Historie, der har ildnet saa mange unge Sind, har Faderen øget hans Kærlighed til den Plet af Jorden, hvor »Danmarks Saga er gjort«.

Videre har gamle Frederik Barfod indpodet i sin Søns Hjærte den nordiske Enhedstanke, — og ud af sit Sønesind mod Norden skrev Dr. Barfod til de skandinaviske Naturforskeres Møde i Kristiania 1886 følgende Digt:

Løft din Stemme, Broder!
 Syng kun, Søsterlil!
 Pris vor gamle Moder:
 Hil dig, Norden, hil!
 Store, lyse Minder
 gemmer du i Favn,
 ædle Mænd og Kvinder
 bare vidt dit Navn.

Store, lyse Dage
 leved du — de svandt —.
 Hvad er nu tilbage?
 Hvor din Fremtids Pant?
 Skal paa fremmed Naade
 du nu leve kun?

Fremmed Vilje raade
Folkelivets Grund?

Nej, vi hejser rolig
Troens Flag i Top,
stræbe trøst og trolig
imod Lyset op;
Herren vil da kærlig
styre selv vor Fod.
Og en Dag fuld herlig
drage vi imod.

Da skal Nordens Stjerne
straale, Broder kær!
Ikke i det fjærne,
men os ganske nær.
Løft din Stemme, Broder!
Syng kun, Søsterlil!
Pris vor gamle Moder,
hil dig, Norden, hil!

Som det var en Selvfølge, at Dr. Barfod mældte sig som Frivillig i 1864, saaledes har han — som saa mange af den Slægt — stedse været i Spidsen, naar der skulde bringes Offer og tages Tag for vort Fredsværn.

Han har sikkert i den lange, politiske Kamp-tid tit og ofte været fyldt af Angst og Smærte for den Sags Skyld, »der burde fylde enhver ærlig dansk Mands og Kvindes Gerning tidlig og silde: vort værgeløse Fædrelands Forsvar«. Det var hos ham, Tanken om »Den frivillige Selvbeskatning« fremstod, — og hvor maa den nationale Bevægelse, der sidste Vinter gav sig saa

hans milde, faste Blik det Liv, der rører sig her-hjemme.

Vi ønsker ham, at han maa faa en lys Livs-aften med Vækst for det Gode og Stærke, han hele sit Liv har kæmpet saa trofast for.

»Folkelæsning« f. 14.—9.—1913.

II.

I Dag, den 14. September, fylder Dr. med. *H. P. B. Barfod* 70 Aar.

I over 40 Aar har Dr. *Barfod* røgtet sin Læge-gerning paa Frederiksberg. Han har været Hus-læge i god gammeldags Forstand, Huslægen, som i Modsætning til Specialisten, ikke alene træder til i Sygdomstilfælde, men som er Husven Aaret rundt og Raadgiver i mangehaande vanskelige Spørgsmaal. — Lægekunsten har haft mange Dyrkere, hvis gode Egenskaber først kom frem naar de stod overfor lidende Mennesker; Dr. *Barfod* kunde sørge med de sorgfulde, men ogsaa være glad med de glade. Og han satte ikke denne Ævne til i det daglige Slid, medens Haarene tidligt blev hvide; hans Sind havde Væld i Bunden.

Paa Frederiksberg gik Dr. *Barfod* sin utræt-elige Gang i den store Praksis; men det hele Land laa ham paa Hjærte. Han har arbejdet for sit Land paa mange Maader; mest kendt er vel hans Nidkærhed for vort Forsvar og hans store Værk om Kong Kristian IX. Han havde ikke

alene den Fædrelandskærlighed, som er En i Kød-
det baaren, men ogsaa Attraaen efter og Viljen
til at være Landet en god Søn. Han glemte al-
drig, hvad han havde nemmet i sit Barndomshjem,
at hver dansk Mand har Lod og Del i Danmarks
Saga. Han vilde riste sin Rune med Flid. Ikke
for intet var »Fortællinger af Fædrelandets Hi-
storie« skrevet over hans Vugge. Faderen, *Fre-
derik Barfod* var en helstøbt og kraftig Person-
lighed, Moderen, *Emilie Barfod*, var Søster til
Præsten Vilhelm Birkedal, en af de rigeste og
dybeste Aander, vort Land har fostret.

Slægten *Barfod* er en gammel dansk Æt, som
har skrevet sit Navn paa mange Blade af Dan-
marks Saga. Hos Frederik Barfod satte den ned-
arvede Danskhed et nyt Skud, Sansen for det
fælles nordiske. Hans Peter Barfod lærte som
Barn at se Danmark som en Del af den større
Enhed i Norden. Og det har givet sig til Kende
i hans Mandsvirke; i 30 Aar udgav han »Nordisk
Lommebog for Læger«, og han blev Ophavsmand
til et Samarbejde mellem Læger i de nordiske
Lande til fremme af Kendskabet til og Brugen
af de nordiske Badesteder, som alt for tidt er
blevet sat i Skygge af andre Landes større, men
ikke bedre Kursteder.

Halvfjersaarsdagen vil blive rig paa Hilsner
fra fjærn og nær, som den vil være rig paa Min-
der fra velbrugte Arbejdsaar.

Frode Sadolin.

»Illustreret Tidende« f. 14.—9.—1913.

III.

Det enkelte Menneske forsvinder, men Slægten staar — er der jo dem, der mener. Slægten sammenligner de med et Træ, en Stamme, Menneskene med Blomster eller Blade. Og naar man nu ser, hvorledes Slægter, som har faaet Kraft til engang at hæve sig ud fra Menneskekaos, Led efter Led, er istand til med kun smaa Afvigelser at gentage det samme Menneskebillede af store og smaa, ydre og indre Egenskaber — ja, saa synes man, at Sammenligningen er fuldkommen. Og hvem kender ikke disse Stammer indenfor vort Folk? Disse særprægede Ætter, som synes at have deres egen Opgave i Folkelivet. Enhver kan nævne saadanne Slægter, hvem Landet skylder Tak, Tak for trofast Arbejde og Kærlighed — saaledes nu den barfodske Slægt af Præster og Fædrelandsvenner, der idag fejrer en Højtidsdag for et af Slægtens Fædrelandskærlighed dybt præget Medlem, Dr. med. *Hans Peter Gote Birke-dal Barfod*, som fylder de 70 Aar.

Han er Søn af »gamle Frederik Barfod«, den bekendte Politiker, Historiker og Fædrelandsven, og fødtes i København den 14de September 1843. Faderen var idealistisk og poetisk sindet, og i Hjemmet levedes der et aandeligt bevæget, varmhjertet Liv. Faderen selv gav Sønnen hans Skolelærdom, og efter en afsluttende Kursuslæsning tog denne i 1863 Studentereksamen. I

Krigsaaret meldte han sig som Frivillig — hvor kunde han vel andet? — og gjorde Tjeneste som Lægeassistent. I 1870 tog han medicinsk Embedseksamen, saa nedsatte han sig som praktiserende Læge paa Frederiksberg, hvor han samlede sig en betydelig Skare Klienter, til hvilke han for manges Vedkommende stod i personligt Venskabsforhold og for alles Vedkommende i et hjerteligt Tillidsforhold. Han havde som Amanuensis hos gamle Dr. *Drachmann* fattet Interesse for Ortopædi, og dette førte til, at han fra 1874 til 1878, da hans private Virksomhed tog al hans Tid, var Bestyrer for »Polikliniken for vanføre og lemlæstede Børn«. Senere har han været Læge for Børnehjemmet paa Vodroffsvej og for Lindevangshjemmet. Sin Lægevidenskab satte han i 1894 — altsaa i ret fremrykket Alder! — Seglet paa ved sin Doktordisputats om den akute reumatiske Febers Optræden i Danmark. I praktisk Retning indenfor Videnskaben stiftede han i 1906 Lægers Studierejser til nordiske Kur- og Badesteder. Siden 1882 er han Udgiver af den nyttige Lommebog for Læger.

Men samtidigt med denne travle Virksomhed gik Dr. Barfods poetiske og litterære Sysler. Allerede som Rus havde han udgivet Frederik VII's Sangkrønike; senere har han, som bekendt, skrevet et stort, indholdsrigt og interessant Værk om Kong Christian IX, første Bind i 1888 ved Kongens 70 Aars Fødselsdag, andet efter Kongens Død.

Men Digt var ikke den baade varmhjertede og praktiske Mand tilstrækkeligt — der maatte Daad til. Og i en Tid, hvor Haab syntes slukt, var det Barfod, der gav Stødet til »Den frivillige Selvbeskatning til Fædrelandets Forsvar«. Dermed var den første Bevægelse, under megen Modstand, rejst og efterhaanden har jo dens Ophavs-mænd nydt den Løn at se Forsvarssagen ialfald bragt ud over det døde Punkt. Sine Bestræbelser opgav han ikke, men fortsatte dem i det afgørende Aar 1909 ved Forsvarsadressen.

— — Med Rette kan idag den Barfodske Slægt fejre en Højtidsdag for et af Slægtens bedste Egenskaber dybt præget Medlem. Vi andre kan slutte os dertil og glæde os over, at der lever en saa fædrelandskærlig Slægt imellem os og at Dagen idag giver os Anledning til en Tak til Dagens Mand og til Slægten.

A.

»Berlingske Tidende« f. 14.—9.—1913.

IV.

En kendt og anset Skikkelse indenfor den danske Lægestand, Dr. med. *H. P. B. Barfod* fylder i Morgen, Søndag, halvfjerdsindstve Aar.

Det er vel værd at dvæle lidt nærmere ved denne Mindedag, saa vist som det er en Personlighed og en Livsgerning udenfor det almindelige, der knytter sig til den.

Dr. Barfod tilhører en gammel, fin og kultiveret Slægt. Hans Farfader var den kendte og ansete Præst, Provst *H. P. Barfod*, hans Fader var Forfatteren, Historikeren og Politikeren *Frederik Barfod*, fra hvem han tog mange Interesser i Arv. Hjemmets Særpræg, dets fine, lyse og dog alvorlige Tone paavirkede allerede tidligt Sønnen, der ligeledes modtog mange Indtryk fra den Kreds af betydende Mænd, der omgikkes hans Fader. Som ung Student syslede han allerede med Pennen, og en Samling Digte til og om Frederik VII blev udgivet ved dennes Død og bragt i Handelen som den begejstrede Ynglings Bidrag til Oprejsningen af Kongens Rytterstatue foran Christiansborg Slot. Som frivillig Lægeassistent deltog han i Krigen 1864, men tog derefter fat paa sine Studier, som han afsluttede med en fin Embedseksamen i 1870.

Dr. Barfod havde i nogle Aar Ansættelse ved Alm. Hospital og Diakonissestiftelsen, inden han nedsatte sig som praktiserende Læge paa Frederiksberg. Her fik han snart en stor Virksomhed, og i Tidens Løb voksede hans Praksis til et meget betydeligt Omfang. Den flittige unge Læge paatog sig imidlertid adskillige Hverv ved Siden af sin private Praksis. Han blev Reservelæge i Hæren og Læge ved Vaccinationsanstalten paa Vesterbro, og da hans Virksomhed som Amanuensis hos Professor *Drachmann* havde ført ham ind paa Orthopædien, bestyrede han endogsaa i en

Aarrække Poliklinikken for vanføre og lemlæstede Børn. Samtidig var han Læge ved Børnehjemmet paa Vodroffsvej og senere ved »Lindevangshjemmet«, saa man vil forstaa, at Dr. Barfods Liv var fyldt af Arbejde. Med lige Lethed omgikkes han store og smaa, fattige og rige, der alle med den største Tillid henvendte sig til den dygtige og kundskabsrige, fintdannede og elskværdige Læge, som forstod at hjælpe, at trøste og lindre og skabe sig Venner blandt sine Klienter, hvor han saa end færdedes.

Indenfor sin Stand gjorde Dr. Barfod sig bekendt gennem Udgivelsen af den i høj Grad praktiske og nyttige »Nordisk Lommebog for Læger«, som efterhaanden vandt Udbredelse over hele Norden. Og en betydelig Fortjeneste indlagde han sig gennem sine Bestræbelser for at udbrede Kendskabet til Nordens Kur- og Badesteder blandt sine Kolleger. De Studierejser, han senere arrangerede og ledede, var et Udslag af hans praktiske Sans og hans udpræget »skandinaviske« Sindelag, der ved mange Lejligheder er kommen til Orde. Forglemmes maa det endelig ikke, at Dr. Barfod i en forholdsvis fremrykket Alder erhvervede sig Doktorgraden gennem et Arbejde om Gigtfeberens Optræden og Udbredelse i Danmark.

Sin Lægegerning omfattede Dr. Barfod med den varmeste Kærlighed og Interesse, og den fyldte hans Tid og hans Tanker, men han fik dog

Stunder til ogsaa at dyrke andre Interesser, og den store Offentlighed kender ham som den varm-hjertede Patriot og den ivrige Forsvarsven. Kærligheden til Folk og Land, dets Sprog og Historie var udviklet hos ham i Hjemmet gennem Faderens Paavirkning, og det overraskede ikke at se Dr. Barfod som Medstifter af den frivillige Selvbeskatning til Fædrelandets Forsvar i 1885. Med Liv og Sjæl gik han op i denne Bevægelse, og ganske naturligt blev han Medlem af Forretningsudvalget. I 1909 finder vi ham som Ophavsmand til Forsvarsadressen til Frederik d. 8., og den Dag i Dag forfægter han sit forsvarsvenlige Sindelag med ungdommelig Varme.

Heller ikke hans digteriske Aare tørrede ud med Alderen. Derom vidner hans Digte til Christian d. 9. og hans »Grundlovssange«. Sit Navn som Historiker har han desuden knyttet til det store Værk om *Kong Christian d. 9.*, hvis første Bind udkom i 1888 paa Kongens 70-aarige Fødselsdag, og som afsluttedes i 1906 ved Kongens Død. Dr. Barfod har her skabt et værdifuldt Kildeskrift og ydet den hedengangne Konge en smuk og loyal Hyldest. Nævnes bør ogsaa hans Mindeskrift om *Carl Hall* og Forsvarssagen gennem 60 Aar.

Den gamle Læge kan se tilbage paa en rig og smuk og mangesidig Virksomhed, naar han i Morgen fejrer sin Mindefest. Aarene er vel ikke gaaet spørløst hen over hans Hoved, og hans Hel-

bred er maaske ikke altid saa godt, som han — og hans Slægt og Venner — kunde ønske det. Men hans Sind er endnu ungt, og er Haarene end hvide, er Blodet stadig rødt og varmt, og Dr. Barfod kan begejstres for en Sag som i de unge Dage. Naar han har holdt Rast ved den Milepæl, som bærer Indskriften »Støvets Aar«, fortsætter han Vejen fremad i sit eget smukke Spor, og mange gode Ønsker vil følge ham.

Dr. J.

»Nationaltidende«s Aften-Nr. f. 13.—9.—1913.

V.

Dr. Hans Peter Birkedal Barfod, der paa Søndag fylder de halvferds, er Søn af Politikeren Frederik Barfod og Hustru, født Birkedal.

Han fødtes i København den 14. September 1843, og selv om Hjemmet ikke materielt var rigt, saa rummede det til Gengæld et stærkt og varmhjærtet aandeligt Liv.

I selve Hjemmet fik Drengen sin Skoleuddannelse, indtil han 17 Aar gammel blev sat paa et Kursus for i 1863 at tage Studentereksamen. Samme Aar forlovede han sig med en Datter af Proprietær Ostenfeld og udgav en Samling Digte. Den udkom under Titelen »Kong Frederik den syvendes Sangkrønike«, og dens Overskud tilfaldt

Indsamlingen til Rytterstatuen foran Christiansborg.

Med fuld Kraft tog B. nu fat paa det medicinske Studium, gjorde frivillig Tjeneste som Lægeassistent under Krigen 1864 og fik Embedseksamen i 1870.

Barfod nedsatte sig herefter som praktiserende Læge paa Frederiksberg, hvor han meget hurtig erhvervede sig en stor Praksis og kom til at staa i det hjerteligste Forhold til sine Patienter, medens hans samtidig i nogle Aar gjorde Tjeneste som Reservelæge i Hæren.

Som Amanuensis hos den bekendte Læge Dr. med. A. G. Drachmann — Fader til Holger Drachmann — vakttes hans Interesse for Orthopædien, hvorefter han i 1874 kaldtes til Bestyrer af »Polikliniken for vanføre og lemlæstede Børn«, en Stilling han i 1878 maatte opgive paa Grund af overvældende privat Praksis.

Barfod var i mange Aar en af Hovedstadens mest søgte Læger, og særlig var han Typen paa »Huslægen«, der tillige er lidt af en Skriftefader og Raadgiver for Familiens ældre og yngre Medlemmer.

Samtidig var Barfod imidlertid tillige en flittig Forfatter, der ikke blot skrev en lærd Afhandling for Doktorgraden men ogsaa startede den praktiske »Lommebog for Læger«, i hvis Redaktion han fik ansete skandinaviske Læger til at indtræde.

Et andet organisatorisk Arbejde, som Barfod er Fader til, er: »Studierejser af Læger til nordiske Kur- og Badesteder«.

Uden at være egentlig Politiker var Barfod altid stærkt optaget af det offentlige Liv. Han var en udpræget Fædrelandsven med usvækket Tro paa Skandinavismen og stærkt optaget af Forsvarssagen.

Sine mørkeste Øjeblikke oplevede han, da han saa denne Danmarks Livssag trukket ned i Grinet, og han sang:

Alle Folkets store, lyse Minder
 Skulde haanes eller grines bort;
 Skam og Harme rødme danske Kinder
 Naar vi tænker paa vor Moders Tort!

Da modnedes hos Barfod Tanken om at faa gennemført Forsvarssagen ved frivillige Bidrag, efter at Folketingets Flertal havde nægtet at gøre sin naturlige Pligt, og i et Brev til den daværende Kronprins, senere Kong Frederik den Ottende, udviklede han Planen til »Den frivillige Selvbeskatning til Fædrelandets Forsvar«, der halvandet Aar senere traadte ud i Livet, og som i saa mægtig Grad medvirkede til at faa Forsvarssagen bragt over det døde Punkt.

Senere var Barfod Ophavsmanden til den Forsvarsadresse, der med 76,000 Underskrifter den 9de Maj 1909 overrakte Kong Frederik.

Det var da intet Tilfælde, at Barfod holdt

Talen ved Afsløringen af det Monument, som samme Aar rejstes over Redaktøren af »Vort Forsvar«, *Carl Hall* paa dennes Grav paa Herlufsholms Kirkegaard.

Som Forfatter er Dr. Barfods Hovedværk: »Kong Christian IX«, hvis første Bind udkom i Aaret 1888 i Anledning af Kongens 70 Aars Fødselsdag, medens andet Bind fulgte kort efter Kongens Død.

Dr. Barfod, der er hædret med en Række Udmærkelsestegn, har altid været en beskeden Mand. Paa sin Højtidsdag vil han dog ikke kunne modsætte sig den Hyldest, der med Rette tilkommer ham som en af Danmarks bedste Sønner, der altid har været tro mod sin egen Devise:

Uden Offer for vor Hytte,
ingen dansk Samvittighed.

C. M.

»Vort Land« f. 12.—9.—1913.

VI.

Dr. med. Hans Peter Gote Birkedal Barfod fylder i Dag 70 Aar.

Dr. Barfods Fader var den kendte Historiker Fredrik Barfod. Hans Moder var en Søster til Præsten Vilhelm Birkedal. Baade fra fædrene og mødrene Side tog Dr. Barfod saaledes gode Slægtssind i Arv — fra Faderen Bevidstheden

om den stærke historiske Følelses Værdi som et Led i Folkets Opdragelse til nationalt Liv. Fra Moderen et varmt og religiøst bevæget Sind. Hans Liv blev allerede gennem Opdragelsen delt mellem det nationale og det i dybeste Forstand menneskelige, og han glemte gennem Aarene ingen af Delene.

Om Dr. Barfods nationale Følelser er der ingen, der nærer Tvivl. De springer fra de reneste Kilder. Man kan maaske bebrejde ham, og de der slog Følge, at man under Firsernes politiske Kampe kom ind paa Selvbeskatningens Vej til Fordel for Københavns Befæstning. I de Tider sloges sikkert Saar, der endnu vædsker. Man kan maaske sige, at han i Bevægelsens Hede greb fejl af Midlerne. Men Maalet var jo det bedste, og det, der drev ham og de andre Ledere af denne Bevægelse, var utvivlsomt den dybeste og reneste Kærlighed til Fædrelandet. Thi Følelsernes Sundhed og Sandhed var altid det, der gav Dr. Barfods Gerning Præget.

Han blev derfor ogsaa i sin Livsgerning mere end Lægen, Medicineren. Han blev den gode, aarvaagne *Huslæge* i mangfoldige Hjem, ikke mindst paa Frederiksberg, hvor han har virket siden 1870. Hans milde, varmtbevægede Sind, hans dybe Forstaaelse af menneskelige Brist og Brøst, gjorde ham til Fortrolighedens gode Ven for mange. Han tog sig ogsaa af de Sjælesaar, som Livet kan slaa. Han trøstede og han gav

Raad, og som Aarene gik, blev hans Raad tillige Erfaringens milde Vejledning. Og var det andet end Raad og Trøst, der manglede, kendte Dr. Barfod ogsaa *den* Hjælp, hvor den ene Haand ikke véd, hvad den anden gør. . . .

Mange Aars trofast Gerning kan Dr. Barfod i Dag, da han har naaet Støvets Aar, se tilbage paa. Han kan glæde sig ved et Liv, der ikke blev goldt i Døgnets Stræb. Og der er sikkert mange i Dag, der gerne vil takke ham baade for Fædrelandssindet og for Hjærtelaget.

De kan roligt gøre det. Dr. Barfod hører til de Mennesker, der er Tak værd.

»København« f. 14.—9.—1913.

VII.

Fra mange Sider vil i Dag Lykønskninger strømme ind til den Mand, hvis Billede staar over disse Linier. Han tilhører en Slægt, hvis Navn har god national Klang. Navnet Barfod er kendt som faa overalt i Danmark, hvor dansk Historie og dansk Aandsliv æres. Hans Bedstefader var den ansete Præst, Provst *H. P. Barfod*, og hans Fader var Forfatteren, Historikeren *Frederik Barfod*, hvis personlige, varmhjertede ud fra et ægte og udpræget dansk Sindelag skrevne fædrelandshistoriske Skildringer har haft stor national-historisk Betydning. Og Dr. Barfod har gennem hele sit

lange Livs dygtige Virke yderligere befæstet Slægtens Ry.

Dr. *Hans Peter Barfod* fødtes i København den 14. September 1843. Enogtyve Aar gammel, efter at han var gaaet i Gang med at studere Medicin, meldte han sig som frivillig Lægeassistent under Krigen. Sin Embedseksamen tog han 1870, hvorefter han nedsatte sig som praktiserende Læge paa Frederiksberg. 1874 overtog han Styrelsen af »Polikliniken for vanføre og lemlæstede Børn«. Fire Aar senere nødte Barfods stærkt stigende private Praksis ham imidlertid til at opgive denne Stilling. Den kundskabsrige Læge, der besad baade Aandens og Hjertets Dannelse, vandt sig Tillid overalt, og hans Gerning kom til at lægge overordentlig stærkt Beslag paa hans Arbejdskraft.

Alligevel fandt Dr. Barfod baade Kræfter og Tid til Virke ogsaa udenfor sin egentlige Lægegerning. Han udgav den efterhaanden over hele Norden kendte og værdsatte »Nordisk Lommebog for Læger«. Han deltog, politisk og nationalt interesseret, som han var, med Iver i Arbejdet for en rationel Ordning af Danmarks Forsvar, han var Medstifter af 80ernes frivillige Selvbeskatning og Ophavet til Forsvarsadressen til Kong Frederik VIII. Ogsaa paa Forfatterbanen vovede Dr. Barfod sig ud. Hans Hovedværk er »Kong Christian IX«, et Kildeskrift af Rang. Men forskellige an-

dre Arbejder, alle rodfæstet i Kærlighed til Danmark og Danskhed, foreligger fra hans Haand.

... Støvets Aar har ikke ældet Dr. Barfod. Hans Aand er frisk og hans Hjerte varmt, som i hans Livs Vaar, og heller ikke hans legemlige Velmagt har den anstrengende Lægegerning formaaet at nedbryde; skønt hans Helbred ikke altid er det bedste, har han formaaet indtil denne Dag at varetage sin Gerning.

Fra nær og fjern vil han paa sin syvtiaars Fødselsdag blive takket og ønsket til Lykke; den Hyldest, der saaledes fra vide Kredse bliver ham til Del i Dag, tilkommer som ingen anden ham med Rette.

»Hovedstaden« t. 14.—9.—1913.

VIII.

Naar den Mand, hvis Navn staar over disse Linier, i Morgen fejrer sin 70aarige Fødselsdag, vil han sikkert modtage utallige Beviser paa, i hvilken Grad han er skattet baade som Læge, som Fædrelandsven og som Kristen, og mangfoldige Ønsker om en lys og lykkelig Livsaften vil strømme ind til ham.

Hans Peter Gote Birkedal Barfod blev født den 14. September 1843 paa Frederiksberg; hans Fader var den bekendte historiske Forfatter Fr. Barfod, og hans Moder, Emilie Birkedal, var Sø-

ster til den bekendte Præst Vilhelm Birkedal; i dette Hjem tilbragte Dr. Barfod sine lykkelige Barndoms- og Ungdomsaar, i hvilke han fik lagt Grundlaget for hele sit fremtidige Liv særlig paa-virket af Faderen, der var en varm Kristen og en varmsindet Fædrelandsven. — I 1863 bestod han Studentereksamen og begyndte derefter at studere Medicin. Allerede i 1864 gjorde han frivillig Arbejde som Lægeassistent under Krigen og fortsatte derefter sine Studier, indtil han i Sommeren 1870 bestod sin medicinske Embedseksamen. — Fra 1871 har han praktiseret paa Frederiksberg, hvor han hurtigt fik et anset Navn som Læge og vandt sig et betydeligt Klientel, der vidste at vurdere ham baade som Læge og som Menneske, og han blev altid betragtet som sine Patienters bedste Ven. I de første Aar havde han forskellige An-sættelser under det offentlige, men hans hurtig voksende Praksis nødte ham til at opgive de fleste af disse. — Fuldt optaget af en opofrende Læge-gerning har han dog faaet Tid til at beskæftige sig med litterært Arbejde, dels i medicinsk Retning, dels i historisk Retning. I 1894 blev han Dr. med. ved en Afhandling om Gigtfeber i Danmark, og fra 1882 til 1912 har han været Udgiver og Hoved-redaktør af Nordisk Lommebog for Læger. — Hans historiske Hovedværk er en stor Bog om Christian IX, hvoraf første Del udkom i 1888 i Anledning af Kongens 70-Aars Fødselsdag, og hvis andet Bind kom i 1906 efter Kongens Død.

Som Fædrelandsven har han særlig gjort sig fortjent ved sin Deltagelse i den frivillige Indsamling til Københavns Forsvar, han var maaske endda den egentlige Fader hertil og virkede for den med Liv og Sjæl.

Som Kristen har han ikke taget noget direkte Arbejde op udadtil, men han har sikkert haft stor Betydning i denne Henseende for mange af sine Patienter; og han har faaet Naade til at opdrage sin Børneflokk saaledes, at Faderens kristne Livsførelse har faaet Betydning for alle Børnene.

Guds Naade lyse fremdeles over Dr. *Barfod*, saa at han trods Svaghed endnu maa kunne blive til Velsignelse for mange og selv faa en lykkelig Livsaften.

N. Chr. Schmidt.

»Kristeligt Dagblad« f. 13.—9.—1913.

IX.

Dr. med. *H. P. B. Barfod* fylder i Dag, den 14. Septbr., 70 Aar. Han er Søn af Historikeren Frederik Barfod og dennes Hustru Emilie, født Birkedal, der var en Søster til Vilhelm Birkedal.

Hans Peter Birkedal Barfod blev Student 1863 og gjorde under Krigen 1864 Tjeneste som frivillig Lægeassistent. I Sommeren 1870 blev han medicinsk Kandidat med Laud, og efter endt Hospitalstjeneste nedsatte han sig som praktiserende

Læge paa Frederiksberg, hvor han i Løbet af kort Tid oparbejdede sig en sjælden stor Praksis. Denne skylder Dr. Barfod ingen Tilfældighed; thi han ejer netop de Egenskaber, som gør, at en Læge skaber sig et stort Klientel, holder fast paa det og udvider det, og disse Egenskaber er, som bekendt: solide Kundskaber og praktisk Dygtighed, et menneskekærligt Sind og en nobel Optræden i alle Livets Forhold.

Foruden sin private Praksis har han indenfor sit Fag bestridt adskillige ansvarsfulde Hverv, han har saaledes været Bestyrer af »Polikliniken for vanføre og lemlæstede Børn«, Læge ved »Kvindelig Plejeforening for Vesterbro og Frederiksberg«, »Gensidig Hjelpeforening for kvindelige Haandarbejdere«, »Den kommunale Vaccinations-Anstalt paa Vesterbro«, »Børnehjemmet paa Vodroffsvej« og »Lindevangshjemmet«. Ved Siden heraf har han i tredive Aar redigeret »Nordisk Lommebog for Læger«, ligesom han har gjort et meget stort og fortjenstfuldt Arbejde for Nordens Kursteder. I sin knapt tilmaalte Fritid har Dr. Barfod dyrket sine historiske Interesser, dem, han tog i Arv fra sin navnkundige Fader, Forfatteren til Folkebogen »Fortællinger af Fædrelandets Historie«. Hans store Værk om Kong Christian den IX. er saaledes et smukt Vidnesbyrd om hans Kærlighed til vort Lands og vort Folks Historie.

Paa sin 70-Aars Fødselsdag vil den ansete og afholdte gamle Læge og Fædrelandsven sikkert

modtage mangfoldige Vidnesbyrd om den Kærlighed og Højagtelse, hvormed han omfattes i vide Krese af vort Folk.

»Riget« i. 14.—9.—1913.

X.

En af vort Lands nobleste og mest varmtfølende Sønner, Dr. med. H. P. B. Barfod, Frederiksberg, fylder i Morgen 70 Aar.

Han er ældste Søn af Historikeren Frederik Barfod og dennes Hustru, der var Søster til Vilhelm Birkedal. Han er saaledes udgaaet fra en god dansk Slægt, og med redelig Villie har han Livet igennem vogtet Slægtens bedste Arv. Gammel Kristentro og levende Fædrelandskærlighed var hans Barndomshjems stærke Grundpiller, som de har været det i hans eget Liv. Hans Forældre var ivrige Tilhængere af Grundtvigs frie Skoletanker. Derfor var der for Børnene intet, der hed Lektielæsning eller tvungen Skolegang. At deres Undervisning dog ikke blev forsømt, fremgaar af, at da den ældste Søn i Syttenaarsalderen bestemte sig til at studere, tog det ham kun to Aar at faa en smuk Studentereksamen. Og senere tog han baade sin Lægeeksamen og den medicinske Doktorgrad.

I Mellemtiden havde han som frivillig Lægeassistent deltaget i Krigen 1864. At han frivilligt

meldte sig til Tjeneste, var for ham noget ganske selvfølgeligt.

Efter at han havde taget sin Eksamen, nedsatte han sig som Læge paa Frederiksberg. Og de, der kender ham i denne Egenskab, sætter ham overmaade højt. Han var Typen paa den gode gamle Huslæge, der ikke alene samvittighedsfuldt vaagede over Sundheden, men i stort og smaat var Hjemmets kærlige og kloge Raadgiver. Samtidig har han i en Aarrække været Bestyrer af Polikliniken for vanføre og lemlæstede Børn og Læge ved Børnehjemmet paa Vodroffsvej og Lindenvangshjemmet.

I videre Kredse er hans Navn bleven mest kendt gennem hans ihærdige Virksomhed for *Forsvarssagen*. Som Yngling havde han faaet et levende Indtryk af, hvad det betød at sende Landets Sønner ud i en blodig Kamp uden tilstrækkeligt Værn og Værge. Og dette Indtryk blev bestemmende for hans hele Liv. Det blev ham en Livssag at bidrage sit til, at Danmarks Sønner kunde møde bedre rustede og under taaleligere Vilkaar, naar de næste Gang kaldtes til Kamp for Fædrelandet. Derfor træffer vi hans Navn i forreste Række under de forskellige Forsvarsbevægelser, der har været fremme, fra den første frivillige Selvbeskatning til den store Forsvarsadresse, af hvis Komité han var et meget virksomt Medlem, og den sidste store Forsvarsindsamling.

Han har ogsaa udfoldet en ret frodig litterær

Virksomhed. Allerede 1864 udgav han »Frederik den Syvendes Sangkrønike«; senere har han udsendt forskellige smukke Digtsamlinger, og i 1909 det varmtføjte Mindeskrift: »Carl Hall og Forsvarssagen i 60 Aar«. Ved Regeringsjubilæet i 1888 udsendte han første Del af et stort Værk om Kong Christian den Niende, afsluttet efter Kongens Død 1906. I 30 Aar har han udgivet og redigeret »Nordisk Lommebog for Læger«.

Han er hædret med Ridderkorset og Sølvkorset, og hans Deltagelse i Virksomheden for Samarbejdet mellem skandinaviske Læger er bleven anerkendt gennem flere svenske og norske Ordener.

Siden 1868 har han levet i et lykkeligt Ægteskab med Mine, f. Ostenfeld, Datter af en Proprietær paa Randerseggen.

Venlige Hilsener og Tanker vil fra danske Forsvarsvenner Landet over i Morgen flyve til den gamle Doktor paa Frederiksberg, med Tak for den Trofasthed og Varme, hvormed han gennem et langt Liv har virket for Fædrelandets Sag.

H. R. E.

»Svendborg Amtstidende« f. 13.—9.—1913.

XI.

Den 14 september ingår en af Danmarks varmaste svenskvänner med, dr. Hans Peter Birkedal Barfod i sitt 71:a år.

Barfod är son af den kände historikern och varmhjärtade skandinavien Frederik Barfod och hans hustru Emilie Birkedal. Han blef student 1863 och färdig läkare 1870.

Barfod slog sig ned som praktiserande läkare på Frederiksberg, då en förstad till Köpenhamn, och förvärfvade sig snart ett allt större klientel.

År 1894 blef han med. dr. efter utgifvandet af en afhandling om den akuta reumatiska feberns frekvens i Danmark under åren 1875 till 1892. Huru Barfod kom att stå vårt fädernesland närmare var genom utgifvandet af »Nordisk Lommebog for Læger«, hvilket arbete han under åren 1882—1912 redigerade.

Redan tidigt var Barfod besjälad af den tanken att verka för, att man skulle besöka de nordiska kurorterna i stället för de kostsamma och i de flesta fall onödiga resorna till utlandets kurorter.

Redan i sin boks första upplaga meddelade han en förteckning på de svenska kurorterna och så följde en om de norska och finska. Faktiskt har genom dessa meddelanden de danska läkarnas uppmärksamhet riktats åt detta håll och att de danska kurortsbesöken så betydligt ökats i Norge och Sverige är till stor del Barfods förtjänst.

Flera af de kurorter som lågo i Köpenhamns närhet besöktes och studerades af Barfod. När de franska studieresorna för läkare startades, manade detta Barfod till efterföljd. Han var upphofsmanen till de två likartade studieresorna, den första till Norge och den andra till Sverige, där de båda ländernas förnämsta kurorter besöktes. Att dylika besök af läkare är till stor nytta kan ej betviflas.

Barfod har äfven på andra områden utvecklat en stor litterär verksamhet. Ett af hans mera kända arbeten är hans stora memoarverk öfver Kristian IX som utkom i två band 1888 och 1906. Af yttre hederstecken bär Barfod Dannebrogssordens riddarkors, han är Dannebrogsmän och från Sverige blef han riddare af Vasaorden och från Norge af S:t Olafsorden. När han nu efter 30 års arbete nedlade redaktionsarbetet blef han vid ett besök i Sverige hösten 1912 riddare af Nordstjärneorden.

Sedan 1908 är han ledamot af Svenska läkar-sällskapet. Barfod kan nu på sin 70-årsdag med glädje se tillbaka på hvad han uträttat, ej blott som läkare utan äfven som en Nordens trofaste son.

A. L—n.

»Svenska Dagbladet« f. 13.—9.—1913.

